

การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

Project Evaluation Moral Organization for the School Group in Kosamphi Nakhon District under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1

รัชสุดา อันศรี¹, ประจบ ขวัญมัน²

Ratsuda Onsri¹, Prajob Kwanmun²

Corresponding Author E-mail: noopor0204@gmail.com

Received: 2024-10-29; Revised: 2025-03-17; Accepted: 2025-04-18

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 และหาแนวทางพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2) แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหาของโครงการองค์กรคุณธรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการแจกแจงความถี่ (f) ผลการวิจัยพบว่า

1) การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ซึ่งประกอบด้วยการประเมินปัจจัยด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 พบว่า แนวทางพัฒนาโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลผลิตควรศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการส่งเสริมคุณธรรมให้กับนักเรียน เห็นความสำคัญของโครงการ โดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ แต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถ และมีการติดตามและประเมินผลโครงการองค์กรคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, กลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสัมพินคร, องค์กรคุณธรรม

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹ Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Kamphaeng Phet Rajabhat University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² Advisor, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

Abstract

This research aims to evaluate the moral organization Project evaluation moral organization for the School Group in Kosamphi Nakhon district under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1 and to find ways to develop the moral organization Project evaluation moral organization for the School Group in Kosamphi Nakhon district under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments consist of 1) a 5-point rating scale questionnaire for school administrators, teachers, educational personnel, and students, and 2) a semi-structured interview regarding the issues of the moral organization project of the group of schools in the Kosampheng District, under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1. The statistics used in data analysis include percentages (%), means ($\bar{X}$), standard deviations (μ), and content analysis through frequency distribution (f). The research findings revealed that:

1) The evaluation of the Moral Organization Project of the Kosampheng Nakhon District School Group, under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1, which included the assessment of contextual factors, input factors, operational processes, and outputs from school administrators, teachers, educational personnel, and students, found that the overall average was at a high level 2) The development guidelines for the Moral Organization Project of the Kosampheng Nakhon District School Group, under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 1, found that the development guidelines in terms of context, input factors, operational processes, and outputs should have studied the current situation and issues of promoting morality among students. They recognized the importance of the project by allocating sufficient budget, appointing capable personnel, and continuously monitoring and evaluating the moral organization project.

Keywords: Project Evaluation, Moral Organization, School Group in Kosamphi Nakhon District

บทนำ

ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565 - 2569) ได้ชี้ให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคน และการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย โดยมีหลักการสำคัญ คือ ยึดคนเป็นส่วนกลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นหาความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่อสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม และหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. 2559) ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565 - 2569) ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559) นอกจากนี้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพของคนและสังคมไทย สู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) เป็นแผนแม่บทระดับชาติ เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติเป็นแผนแม่บท (Master Plan) เป็นกรอบและทิศทางการปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมของทุกหน่วยงาน โดยนำกลไกประชารัฐมาใช้เป็น แนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บท เพื่อให้คนไทยได้ตระหนักในความสำคัญของชาติยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ และมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ให้คงอยู่คู่ สังคมไทยอย่างมั่นคงและยั่งยืน เกิดเป็นสังคมคุณธรรมและอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมอันดีงามตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และโมเดลประเทศไทย 4.0 ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว และแก้ไขปัญหาวิกฤตคุณธรรมของคนในชาติด้วย “คุณธรรมนำการพัฒนา” ด้วยการบูรณาการของทุกภาคส่วนอย่างเป็น

ระบบและต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 7)

จะเห็นได้ว่า การสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นภายในองค์กรสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรทางการศึกษาจึงต้องนำนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบายของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม เพราะคุณธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นค่านิยมพื้นฐานสำหรับการยึดถือและปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของสังคม เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นคงทางจิตใจ สร้างระเบียบวินัยให้แก่คนในองค์กร สร้างความเจริญทางจิตใจอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจกันและกัน หากคนในองค์กรขาดคุณธรรมย่อมจะส่งผลเสียต่อความมั่นคงผาสุก ดังนั้นการจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขคนในองค์กรจึงจะต้องได้รับการปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม และปฏิบัติจนเคยชินเกิดเป็นการกระทำความดีเกิดความสุขความพึงพอใจต่อตนเองและผู้อื่นและทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคมส่วนรวมและประเทศชาติ (ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ โดยการสนับสนุนของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. 2558: 42)

การดำเนินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นั้น มีรูปแบบการประเมินโครงการที่ยังไม่เป็นระบบ ไม่เป็นขั้นตอนตามกระบวนการเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์ ซึ่งอาจทำให้เกิดผลลัพธ์ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ยังไม่เป็นรูปธรรมหรือไม่มีแนวทางดำเนินการที่ถูกต้องชัดเจน ส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนของผลการดำเนินการได้ดีเท่าที่ควร และอาจไม่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมภายในสถานศึกษาให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ยังคงเผชิญกับปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลที่ไม่มีความเป็นระบบ ขาดขั้นตอนที่ชัดเจน และขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครบถ้วน ส่งผลให้การดำเนินโครงการอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และอาจไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการได้อย่างแท้จริง โดยใช้วิธีการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งเป็นแนวทางการประเมินเชิงระบบที่ครอบคลุมทั้งบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) และผลลัพธ์ (Product) สามารถช่วยให้การประเมินโครงการมีความสมบูรณ์และเป็นระบบ มีข้อมูลที่จะสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์โครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนี้

1. เพื่อประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายสรุปได้ ดังนี้

สถาบันพระปกเกล้า (2561: 1-3) การบริหารตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ถือเป็นหลักของการบริหารสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับหลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญประชาชน เพื่อมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายถูกต้องเป็นธรรม การกำหนดกติกา และการปฏิบัติตามกติกากันอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก
2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ชยัน อดทนมีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาลดลงจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เกษม วัฒนชัย, และคณะ(2560: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรม หมายถึง ธรรมะแห่งความดีหรือคุณงามความดีนั่นเองโดยคุณธรรมหมายถึงสิ่งที่กำกับจิตใจของคนให้คนประพฤติ (คือ การพูด และการกระทำ) ไปในทางที่สังคมตัดสินได้ว่าวางอยู่บนความดี ความจริง และความงามซึ่งเป็นองค์ประกอบทั้งสามของคุณธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560: 8) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรมหมายถึง สภาพหรือคุณลักษณะของคุณงามความดี ซึ่งอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งต่อการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงามของสังคม อีกนัยหนึ่งคือ สามารถเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย วาจา และจิตใจ เมื่อบุคคลใดประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรมแล้ว ย่อมเกิดคุณค่าแก่บุคคลนั้น ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป

กรมการศาสนา (2562: 1) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์เป็นความดีงามเป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประดับประดาใจให้เกลียดความชั่วกลัวบาป ให้ความดีเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งชอบเกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย

สรุปได้ว่าจากความหมายของนักการศึกษา คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณความดี ความงามตามธรรมชาติ ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติออกมา เป็นหลักประพฤติปฏิบัติของคนซึ่งจะเกิดขึ้นภายในจิตใจและจะแสดงออกทางกาย วาจา ใจ จนเป็นนิสัยหากประพฤติปฏิบัติเป็นเวลานานก็จะทำให้เกิดเป็นสันดาน พร้อมทั้งทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งดีอันจะทำให้ผู้ที่มีคุณธรรมจะเป็นที่ยอมรับของบุคคลและสร้างสรรค์สิ่งดี สิ่งงามให้กับสังคม และประเทศชาติ

รูปแบบของการประเมินโครงการ

นักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึงรูปแบบของการประเมินโครงการ ดังนี้

รูปแบบของการประเมินของสตฟเฟิลบีม หรือรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model)

สุภมาส อังศุโชติ (2555: 44-45) กล่าวถึงแนวคิด รูปแบบของการประเมินของสตฟเฟิลบีม หรือรูปแบบการประเมินชิปปี้ สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1973) ให้ความหมาย ของการประเมินว่า คือ กระบวนการรวบรวม พรรณนา และจัดหาสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อการตัดสินใจ สตฟเฟิลบีมพัฒนากรอบการประเมินเพื่อสนองการตัดสินใจของผู้บริหาร 4 ประเภท

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมของโครงการเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ เพื่อหาความต้องการจำเป็น (Needs) สภาพเศรษฐกิจ และสังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ด้านทรัพยากร การพิจารณา การเลือกกลวิธีดำเนินโครงการที่เหมาะสม การออกแบบกระบวนการ การดำเนินการโครงการให้มีศักยภาพสูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ วิธีดำเนินการและวางแผนโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไปสู่การปฏิบัติ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการที่

คุณภาพความสำเร็จ และส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข สิ่งเหล่านี้จะทำให้สามารถกำกับ ดูแล ควบคุม และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ได้สารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารทราบความก้าวหน้า จุดแข็ง จุดอ่อนของโครงการ เพื่อกำกับดูแล การตัดสินใจ เกี่ยวกับการปรับปรุงวิธีดำเนินงานโครงการ และเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากร และ เวลาที่กำหนด

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมิน หลังสิ้นสุดโครงการ ผลผลิตที่ได้จากโครงการมีอะไรบ้าง เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานโครงการคุ้มค่าเพียงใด สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อการตัดสินใจความสำเร็จของโครงการ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลผลิตจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการปรับขยายโครงการ ยุติโครงการ หรือยกฐานะเป็นงานประจำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกโกสัมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยการประเมินรูปแบบ ซิปป์ (CIPP Model) มีกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยใช้วิธีการรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม ดังนี้

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศติดตาม และการปรับปรุงแก้ไข
4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ผลการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการองค์กรคุณธรรม

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 225 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 6 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
2. ครู ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 80 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
3. บุคลากรทางการศึกษากลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 25 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 114 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

ขอบเขตด้านตัวแปร

การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ครั้งนี้ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน CIPP ของโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1. ด้านบริบทของโครงการ (Context Evaluation)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation)
4. ผลผลิต (Product Evaluation)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การหาแนวทางพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หาแนวทางพัฒนาโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ได้แก่

1. ด้านบริบทของโครงการ (Context Evaluation) ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการองค์กรคุณธรรม และนโยบายของโครงการองค์กรคุณธรรม
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการและเทคโนโลยี
3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศติดตาม และการปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ผลการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการองค์กรคุณธรรม
- ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 17 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ และมีผลงานทางด้านการบริหารเกี่ยวกับโครงการองค์กรคุณธรรม จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และโรงเรียนผ่านการประเมิน เป็นโรงเรียนต้นแบบโครงการองค์กรคุณธรรม จำนวน 5 คน
3. ครูผู้รับผิดชอบโครงการองค์กรคุณธรรมของโรงเรียน จำนวน 5 คน
4. ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ หรือรับผิดชอบ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการองค์กรคุณธรรม จำนวน 3 คน
5. ครูผู้รับผิดชอบมีผลงานเกี่ยวกับโครงการองค์กรคุณธรรม จำนวน 2 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 6 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
2. ครู ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 80 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
3. บุคลากรทางการศึกษากลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 25 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 114 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อคำถามด้านบริบท (Context Evaluation) ข้อคำถามด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ข้อคำถามด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) และข้อคำถามด้านผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็น 4 เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรถึงผู้อำนวยการของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างโดยตรงและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์แบบประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ได้รับกลับมาวิเคราะห์ข้อมูล

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ครู ประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Impact) ของโครงการองค์กรคุณธรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าร้อยละ (%) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แล้วนำค่ามาแปลความหมาย โดยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 121) โดยถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51 – 5.00	หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51 – 4.50	หมายถึง ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51 – 3.50	หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51 – 2.50	หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 – 1.50	หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินการปฏิบัติงานของโครงการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 เป็นเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยถ้าค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 3.51 หรือ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่มให้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม

5. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลผลิตของโครงการองค์กรคุณธรรม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ

ค่าร้อยละ (%) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แล้วนำค่ามาแปลความหมาย โดยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 121) โดยถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 – 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด ต้องปรับปรุงแก้ไข

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินการปฏิบัติงานของโครงการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 เป็นเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยถ้าค่าเฉลี่ย น้อยกว่า 3.51 หรือ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่มให้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 รายละเอียดดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ด้านการประเมินบริบทของโครงการ (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการประเมิน ผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ดังนั้น ผลการประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 แบบประเมินโครงการองค์กรคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอกอสนิมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษาครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการประเมินบริบทของโครงการ (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จะได้หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นโยบาย ลำดับถัดมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ รายละเอียดดังนี้

1.2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ รายชื่อโครงการเหมาะแก่การใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อรูปแบบการจัดกิจกรรมดึงดูดความสนใจ มีความหลากหลายเหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของแต่ละระดับชั้นของนักเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สู่แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.2.2 นโยบายของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ รายชื่อวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อโครงการมีความสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมิน

ผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินงานของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.3 แบบประเมินโครงการองค์การคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จะได้ว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ งบประมาณ ลำดับต่อมา คือ การบริหารจัดการและเทคโนโลยี และวัสดุ อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่าๆ กัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากร รายละเอียดดังนี้

1.3.1 ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ บุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการและการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการมีความสามารถ และองค์ความรู้ที่หลากหลาย อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และครูมีทักษะการประสานงาน การมีส่วนร่วม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.3.2 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ งบประมาณที่ใช้มีความเหมาะสมกับโครงการและตามความจำเป็น อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อบุคลากรเหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรมและจำนวนนักเรียนและเกิดความคุ้มค่า อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ งบประมาณเพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.3.3 ด้านการบริหารจัดการและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่ามีทัศนคติที่ดีและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อโรงเรียนมีสถานที่และบริเวณเพียงพอและเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริเวณโรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่น เหมาะแก่การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.3.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์ การตัดสินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ สื่อเทคโนโลยีด้านโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดี และคอมพิวเตอร์ มีคุณภาพต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความพร้อมสำหรับการศึกษาค้นคว้า อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอ และเอื้อต่อการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.4 แบบประเมินโครงการของโครงการองค์การคุณธรรมกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายชื่อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จะได้ว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยเท่า ๆ กัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศติดตาม รายละเอียดดังนี้

1.4.1 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ โรงเรียนได้มีการประชุมครู สร้างความรู้ ความตระหนัก แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินการจัดโครงการองค์การคุณธรรม อยู่ในระดับ

เหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โครงการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การพัฒนาไว้อย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.4.2 ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสินผ่าน เกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารและบุคลากร ในโรงเรียน มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมี ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายข้อผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน มีการจัดทำแผนการดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสม มากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน รับผิดชอบ การดำเนินงาน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.4.3 ด้านการนิเทศติดตาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์ การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรมี การร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ และกำหนดเป้าหมาย ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่อยากทำ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ องค์กรพัฒนาจากระดับพัฒนาคุณธรรมจนประสบผลสำเร็จ ทำให้องค์กรมีบรรยากาศหรือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือองค์กรมีการพัฒนาจากระดับส่งเสริมคุณธรรม มีการดำเนินงานตามแผนอย่างได้มาตรฐาน จนประสบผลสำเร็จใน ระดับหนึ่ง อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.4.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์ การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรมี การยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนวิธีการ ดำเนินงานตามระยะเวลาที่เหมาะสม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายข้อผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร มีการประชุมครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกันอยู่ใน ระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร มีการศึกษาเอกสาร และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์

1.5 แบบประเมินโครงการของประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จะได้ว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ พัฒนาคุณธรรมให้แก่บุคลากร ภายในสถานศึกษาและสร้างคนดีให้บ้านเมือง สู่การเป็นองค์กรคุณธรรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ พัฒนาศักยภาพครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมในสถานศึกษาและ เป็นต้นแบบที่ดีงามของผู้เรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนาคุณธรรมของผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์ รายละเอียดดังนี้

1.5.1 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่บุคลากร ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู ได้เรียนรู้ด้วย ตนเองตามความสนใจ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และช่วยให้ผู้บริหาร ครู ได้ใช้เวลาในการเรียน ทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับเหมาะสม ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือ ทำให้ผู้บริหาร ครู ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การมีน้ำใจ และการช่วยเหลือกัน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์

1.5.2 ด้านพัฒนาศักยภาพครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมใน สถานศึกษาและ เป็นต้นแบบที่ดีงามของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์

การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหาร ครู เพิ่มพูนความรู้ และหมั่นฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ ผู้บริหาร ครู มีผลงานปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู ได้พัฒนาทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้น อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.5.3 ด้านพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหาร ครู เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ รายชื่อผู้บริหาร ครู แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ กับรายชื่อผู้บริหาร ครู นำความรู้ที่ได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ได้ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ นักเรียนสามารถเขียนบันทึกและสรุปเรื่องที่อ่านได้ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู มีการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

1.5.4 ด้านพัฒนาคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาและสร้างคนดีให้บ้านเมืองสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหาร ครู นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ถัดมาคือ ผู้บริหาร ครู เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู มีความมั่นใจในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

2. แนวทางพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านบริบทของโครงการ (Context Evaluation) ได้แก่ การดำเนินการยกระดับโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการในอันดับแรกได้แก่ มีการตั้งวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 รองลงมาได้แก่ โครงการมีความเหมาะสมแก่การใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ทางดำเนินการยกระดับโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการในอันดับแรกได้แก่ การบริหารจัดการและเทคโนโลยี โดยมีการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่ามีทัศนคติที่ดี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง รองลงมาคือ มีงบประมาณเพียงพอ เหมาะสมกับการดำเนินโครงการ

2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) ได้แก่ ทางดำเนินการยกระดับโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการในอันดับแรกได้แก่ การวางแผนการจัดโครงการ โดยระบุว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมอย่างเหมาะสม และผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม

2.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ทางดำเนินการยกระดับโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการในอันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรมีการยึดหยุ่น ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานตามระยะเวลาที่เหมาะสม มีการพัฒนาคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาและสร้างคนดีให้บ้านเมือง สู่การเป็นองค์กรคุณธรรม รองลงมาคือ มีการประชุมครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน โดยพัฒนาศักยภาพครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมในสถานศึกษาและเป็นต้นแบบที่ดีงามของผู้เรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายของโครงการมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ การวางแผนโครงการของโรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการและเทคโนโลยีที่ดี โดยชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหาร ครู นักเรียนเห็นคุณค่ามีทัศนคติที่ดีและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และมีการพัฒนาคุณธรรมของบุคลากรภายในสถานศึกษาและสร้างคนดีให้บ้านเมืองสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม

1.1 การประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านบริบทโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายของโครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559: 1) ได้ศึกษาเรื่อง องค์การคุณธรรม คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กรแสดงเจตนารมณ์ และมุ่งมั่นดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสร้างสังคมคุณธรรมโดยมีการบริหารจัดการองค์การตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกในองค์กรยึดมั่นคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม ซึ่งหมายรวมถึงองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคธุรกิจ เอกชน องค์กรภาคประชาสังคม

1.1.1 การประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ด้านบริบทโครงการ วัตถุประสงค์โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการเหมาะแก่การใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีรูปแบบการจัดกิจกรรมดึงดูดความสนใจ มีความหลากหลายเหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ และครูมีการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สื่อแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผล

1.1.2 การประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านบริบทโครงการนโยบายโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการมีความสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 การประเมินโครงการองค์การคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณ มีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม และเกิดความคุ้มค่ากับนักเรียนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิมารัตน์ ปัญญปัญญา (2557) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า 1) ด้านบริบท (Context) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการ (Process) ตามความคิดเห็นของครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต (Process) ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ดังนี้ (1) ด้านพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน (2) ด้านรางวัล และเกียรติบัตร พบว่า หลังจากการดำเนินโครงการนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มากขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามโครงการ และ (3) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2.1 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า บุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการ มีความสามารถ มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีทักษะการประสานงานทำงานเป็นทีม และมีจำนวนเพียงพอในการดำเนินโครงการและการดำเนินกิจกรรม

1.2.2 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า งบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณมีความเหมาะสมกับโครงการ เหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินงาน กิจกรรมและจำนวนนักเรียนและเกิดความคุ้มค่า

1.2.3 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า วัสดุอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีความพร้อมทางด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอเอื้อต่อการจัดกิจกรรม และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความพร้อมสำหรับการศึกษาค้นคว้าที่มีคุณภาพ

1.2.4 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า การดำเนินงานและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีสถานที่และบริเวณเพียงพอ มีบรรยากาศร่มรื่น เหมาะแก่การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในการดำเนินกิจกรรม และชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่ามีทัศนคติที่ดีและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

1.3 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการวางแผนการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ และในการดำเนินกิจกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ พัฒนเกียรติ (2556) ทำการวิจัยรายงานการประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทสภาพแวดล้อม ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระยะหลังสิ้นสุด การดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินผลกระทบของการดำเนินโครงการ ระยะหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3.1 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน การวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน รับผิดชอบการดำเนินงาน และประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม

1.3.2 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรมีการร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ และกำหนดเป้าหมาย ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ องค์กรพัฒนาจากระดับพัฒนาคุณธรรม จนประสบผลสำเร็จ ทำให้องค์กรมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และมีการพัฒนาจากระดับส่งเสริมคุณธรรม มีการดำเนินงานตามแผนอย่างได้มาตรฐาน จนประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง

1.3.3 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร มีการประชุมครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน มีการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนา และมีการยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนวิธีการ ดำเนินงาน ตามระยะเวลาที่เหมาะสม

1.3.4 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไข โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการพัฒนาศักยภาพครูให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษา สร้างเสริมคุณธรรมและเป็นต้นแบบที่ดีงามของผู้เรียน ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนและสร้างคนดีให้บ้านเมือง ส่งเสริมองค์กรคุณธรรม

1.4 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาและสร้างคนดีให้บ้านเมือง ส่งเสริมองค์กรคุณธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวอร์ทิน และแซนเดอร์ (Worthen, & Sanders: 1987) ได้ประเมินโครงการโปรแกรมการฝึกอบรมและการฝึกงาน (หลักสูตร) ของวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐานและคลินิกในโรงพยาบาลจากการสำรวจนักเรียนของมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ทำการสำรวจนักเรียนทั้งหมด 185 คน จากโครงการฝึกอบรมและการฝึกงานโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมและการฝึกงานเท่ากับ 3.32%, 2.98%, 3.38% และ 3.29% ตามลำดับ สำหรับการฝึกอบรมในชั้นเรียนภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมภาคปฏิบัติหลักสูตรทักษะการสื่อสารทางจิตใจและการปฏิบัติ อัตราความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรการฝึกอบรมและการฝึกงานอยู่ที่ 50.2% สรุปว่า หน่วยงานด้านการศึกษามีความพยายาม ที่จำเป็นในการใช้โปรแกรมเหล่านี้และใช้ทรัพยากรที่มีศักยภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และบรรลุคุณภาพการศึกษา

1.4.1 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน

1.4.2 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครู มีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนความรู้ และหมั่นฝึกฝนตนเองอย่าง

1.4.3 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครู เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

1.4.4 การประเมินโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครู นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2. แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านบริบท คือ สถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการส่งเสริมคุณธรรมให้กับนักเรียน และนำข้อมูลมาพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรมให้กับโรงเรียนตนเอง และมีการบูรณาการกิจกรรมโครงการองค์กรคุณธรรม ในทุกระดับชั้นเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559: 1) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กร แสดงเจตนารมณ์ และมุ่งมั่นดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสร้างสังคมคุณธรรมโดยมีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกในองค์กรยึดมั่นคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม ซึ่งหมายรวมทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคธุรกิจ เอกชน องค์กรภาคประชาสังคม

2.2 แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า คือ สถานศึกษาเห็นความสำคัญของโครงการ ศึกษากระบวนการพัฒนาสำรวจสภาพและปัญหา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ในสถานศึกษา และมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิมารัตน์ ปุญญปัญญา (2557) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า 1) ด้านบริบท (Context) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการ (Process) ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิต (Process) ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ดังนี้ (1) ด้านพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” พบว่า นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน (2) ด้านรางวัล และเกียรติบัตร พบว่า หลังจากการดำเนินโครงการนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” มากขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมตามโครงการ และ (3) ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา” อยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านการดำเนินงาน คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถและตรงเชิงเนื้อหา รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ พัฒนเชียร (2556) ทำการวิจัยรายงานการประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทสภาพแวดล้อม ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ ระยะก่อนดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระยะหลังสิ้นสุด การดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินผลกระทบของการดำเนินโครงการ ระยะหลังสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 แนวทางการพัฒนาโครงการองค์กรคุณธรรม กลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านผลผลิต คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่ช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวอร์ทินเทน และแซนเดอร์ (Worthen, & Sanders: 1987) ได้ประเมินโครงการโปรแกรมการฝึกอบรมและการฝึกงาน (หลักสูตร) ของวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานและคลินิกในโรงพยาบาลจากการสำรวจนักเรียนของมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ทำการสำรวจนักเรียนทั้งหมด 185 คน จากโปรแกรมการฝึกอบรมและการฝึกงานโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการประเมินโปรแกรมการฝึกอบรมและการฝึกงานเท่ากับ 3.32%, 2.98%, 3.38% และ 3.29% ตามลำดับ สำหรับการฝึกอบรมในชั้นเรียนภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ หลักสูตรทักษะการสื่อสารทางจิตและการปฏิบัติ อัตราความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรการฝึกอบรมและการฝึกงานอยู่ที่ 50.2% สรุปว่า หน่วยงานด้านการศึกษา มีความพยายาม ที่จำเป็นในการใช้โปรแกรมเหล่านี้และใช้ทรัพยากรที่มีศักยภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และบรรลุคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 พัฒนาเชิงนโยบาย

1.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการประเมินโครงการไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1.1.2 สถานศึกษา ควรใช้ผลการประเมินโครงการเป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายโครงการ และสร้างความตระหนักให้กับ ครู บุคลากร และนักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญของโครงการ

1.1.3 สถานศึกษาที่นำไปใช้ ควรปรับเป้าหมายของโครงการ ให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จของโครงการ

1.2 พัฒนาด้านองค์กร

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาและส่งเสริมโครงการให้สามารถดำเนินการได้จริง และเกิดผลในทางปฏิบัติ

1.2.2 ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผน ติดตามผล และสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ

1.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินโครงการไปเป็น ข้อเสนอ คำปรึกษา หรือคำแนะนำ ให้แก่ผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อผู้เรียน

1.3 พัฒนาด้านบุคลากร

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรทำหน้าที่เป็นผู้นำ ในการผลักดันและส่งเสริมโครงการ พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ครูผู้สอน ควรมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการดำเนินโครงการ โดยบูรณาการโครงการเข้ากับการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น เพื่อให้สามารถสนับสนุนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยทั้งภายนอกและภายในเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการประเมินโครงการองค์คุณธรรมของกลุ่มโรงเรียนอำเภอโกสุมพินคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีอื่น เพื่อให้การศึกษาครอบคลุมและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยของการนิเทศการนิเทศติดตามการดำเนินโครงการที่ส่งผลให้โรงเรียนได้ดำเนินงานโครงการได้อย่างต่อเนื่อง

2.4 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.5 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการที่เน้นสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างคุณธรรมให้แก่สถานศึกษา

2.6 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ในรูปแบบอื่นร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมในเชิงลึก และควรนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินนำผลไปปรับปรุงแนวทางโครงการองค์คุณธรรม ในสถานศึกษาให้สมบูรณ์มากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2562). การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติประจำปี 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2559). แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เกษม วัฒนชัย. (2559). โรงเรียนคุณธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- _____, และคนอื่นๆ. (2560). คุณธรรมสำหรับคุณหมอ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิธรรมาภิบาลทางการแพทย์.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2559). คู่มือการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ.
- จิมารัตน์ ปุณณปัญญา. (2557). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “ยอดนารีสตรีวิทยา”. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสตรีวิทยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2558). คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2561). ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุกมาส อังคุโชติ. (2555). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพฯ: เจริญดีมีนคังการพิมพ์.
- สุริรัตน์ พัฒนเอียร. (2556). รายงานการประเมินโครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร. ระนอง: โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร.
- Stufflebeam, D. L. (1973). The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. *Journal of Research and Development in Education*. 7(1): 19-25.
- Worthen, B. R., & Sanders, J. R. (1987). *Educational Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines*. New York: Longman Press.